

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ І МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

 Дмитро БАБЕНКО

«3» 07 2023 р.

Гарант освітньої програми

 Ірина БАНЄВА

«16» 06 2023 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЇ»**

Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітньо-професійна програма	Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітній ступінь	«Бакалавр»
Семестр	6
Форма здобуття освіти	денна
Викладач	Тищенко Світлана Іванівна, доцент email: tyschenko@mnaue.edu.ua

Розглянуто на засіданні кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання.

Протокол № 10 від 07 червня 2023 року.

Завідувач кафедри

Світлана ТИЩЕНКО

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол № 11 від 14 червня 2023 року.

Голова науково-методичної комісії

Ганна ТАБАЦКОВА

Схвалено на засіданні вченої ради факультету менеджменту

Протокол № 11 від 15 червня 2023 року.

Голова вченої ради

Олена ШЕБАНІНА

Миколаїв
2023

1. Призначення навчальної дисципліни	<p>Дисципліна «Міжкультурні комунікації» вивчається здобувачами вищої освіти спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» на третьому курсі і є вибірковою компонентою. Покликана сформувати у здобувачів необхідний обсяг теоретичних і практичних знань міжкультурних комунікацій.</p> <p>Курс призначений для вивчення процесу комунікації, компонентів міжкультурного спілкування, причин міжкультурних комунікативних проблем та стратегій їх подолання, а також паралельного формування практичних навичок адекватної комунікативної поведінки при спілкування з представниками різних культурних спільнот.</p>
2. Мета навчальної дисципліни	<p>Сформувати і систематизувати знання, що дозволяють розширити уявлення здобувачів вищої освіти про сутність явищ міжкультурної комунікації. Сприяти виробленню навичок теоретичного осмислення соціокультурної та міжкультурної взаємодії, здатності до аналізу та узагальнення інформації. Виховання у здобувачів вищої освіти усвідомлення особливостей рідної культури та неповторності інших культур. Навчити здобувачів вищої освіти коректному спілкуванню при міжкультурних контактах, самостійно аналізувати та уникати міжособистісних конфліктів в процесі спілкування з представниками інших культур.</p>

<p>3. Компетентності</p>	<p><i>Інтегральна компетентність:</i> ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i> ЗК 02. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 04. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 05. Здатність працювати в команді. ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 09. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i> СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності. СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії. СК 05. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p>
---------------------------------	--

<p>4. Заплановані результати навчальної дисципліни</p>	<p>ПРН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.</p> <p>ПРН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.</p> <p>ПРН 03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.</p> <p>ПРН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.</p> <p>ПРН 07. Організовувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.</p> <p>ПРН 08. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами готельних та ресторанних послуг.</p> <p>ПРН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.</p> <p>ПРН 17. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами готельного та ресторанного бізнесу.</p> <p>ПРН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.</p> <p>ПРН 21. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>
---	---

5.	Опис	Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них: - лекції - практичні заняття - самостійна робота	120 год./4,0 кред. 20 год./0,67 кред. 40 год./1,33 кред. 60 год./2,00 кред.	
Календарний план*				
№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин		
		лк	лз	сам. робота
Змістовий модуль 1. Міжкультурна комунікація як особливий вид спілкування				
1.1.	Виникнення та розвиток міжкультурної комунікації	2	4	6
1.2.	Теоретичні основи міжкультурної комунікації	2	4	6
1.3.	Етнічна картина світу і міжкультурна комунікація. Аспекти міжкультурної комунікації	2	4	6
1.4.	Мова міжнародних відносин і співпраці	2	4	6
1.5.	Основні типи та параметри ділових культур	2	4	6
Всього за змістовий модуль		10	20	30
Змістовий модуль 2. Комунікативні перешкоди та шляхи їх подолання, мова і міжкультурна взаємодія				
2.1.	Парадокси міжкультурного спілкування	2	4	6
2.2.	Міжкультурна взаємодія в призмі ділової комунікації	2	4	6
2.3.	Комунікативна асиметрія. Подолання культурних стереотипів та міжкультурних перешкод	2	4	6
2.4.	Вербальна комунікація та невербальна комунікація, її перешкоди в міжкультурному середовищі. Категорії невербального спілкування	2	4	6
2.5.	Культура обслуговування в готельному господарстві	2	4	6
Всього за змістовий модуль		10	20	30
Всього годин по навчальній дисципліні		20	40	60
*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу				

<p>6. Порядок та критерії оцінювання</p>	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Миколаївському національному аграрному університеті, Положення про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти у Миколаївському національному аграрному університеті.</p> <p>Оцінювання поточної навчальної діяльності. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти під час практичних занять та виконання індивідуальних завдань з дисципліни проводиться за такими критеріями: систематичність роботи на лекційних та практичних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, результати виконання і захисту практичних робіт та інше.</p> <p>Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими: тестування, виконання контрольних робіт, індивідуальних робіт, підготовка доповідей та презентацій з обраної тематики і включають контроль теоретичної і практичної підготовки.</p> <p>Оцінювання індивідуальних завдань здобувачів вищої освіти. Бали за індивідуальні завдання нараховуються здобувачеві лише при успішному їх виконанні та захисті. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань залежить від їх об'єму та значимості. Вони додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.</p> <p>Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Самостійна робота здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.</p> <p>Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється шляхом складання заліку через розв'язування логіко-аналітичних та ситуаційних завдань. До заліку допускається здобувачі вищої освіти, які виконав всі представлені вище завдання, відпрацювали пропущені заняття та набрали необхідну кількість балів. Для можливості отримання необхідної кількості балів розроблено індивідуальні завдання по кожній з тем дисципліни в системі дистанційного навчання MOODLE.</p> <p>Творча робота здобувача оцінюється кафедрою економічної кібернетики і математичного моделювання і включає участь в науково-дослідній роботі – до 10 балів; виступи в наукових гуртках і конференціях – до 10 балів.</p>
---	---

Схема поточного і підсумкового контролю знань

Змістовий модуль	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка (балів)		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1	10	20	<i>Аудиторна робота в т.ч.:</i>					
			опитування на заняттях	5	1	2	5	10
			виконання практичних завдань	3	1	2	3	6
			підготовка презентацій	1	2	3	2	3
			<i>Самостійна робота в т.ч.:</i>					
			опрацювання окремих питань тем	3	2	3	6	9
			тестування в moodle	2	0,5	1	1	2
			Разом по модулю				17	30
2	10	20	<i>Аудиторна робота в т.ч.:</i>					
			опитування на заняттях	3	1	2	3	6
			виконання практичних завдань	3	1	2	3	6
			підготовка презентацій	1	2	3	2	3
			<i>Самостійна робота в т.ч.:</i>					
			опрацювання окремих питань тем	2	1	1,5	2	3
			тестування в moodle	2	1,5	2	3	4
			Разом по модулю				14	22
	Додаткові бали за наукову діяльність*		1			4	8	
Поточний контроль							36	60
Заключний контроль (залік)							24	40
Разом							60	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання - залік

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика курсу

Політика курсу визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача вищої освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

Дотримуватися етики поведінки, яка прописана у Кодексі академічної доброчесності у Миколаївському національному аграрному університеті. Пропущені заняття відпрацьовувати відповідно затвердженого графіку консультацій. Академічна недоброчесність є несумісними з принципами викладання курсу, з чим здобувачі вищої освіти ознайомлюються під час першого заняття. Додаткові вимоги формулюються викладачем враховуючи специфіку навчальної дисципліни.

Основні принципи проведення занять:

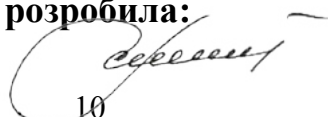
- відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді;
- курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання;
- протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.

<p>8. Інформаційні джерела</p>	<p>Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загороднова В. Ф. Основи міжкультурної комунікації : навч. посібник. Бердянськ : БДПУ, 2018. 314 с. 2. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 288 с. (Серія «Альма-матер»). 3. Міжкультурні комунікації : методичні вказівки та завдання до практичних занять для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» / О. В. Шобаніна, С. І. Тищенко, І. І. Хилько та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021. 26 с. 4. Міжкультурні комунікації: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» / О. В. Шобаніна, С. І. Тищенко, І. І. Хилько та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021. 52 с. 5. Міжкультурні комунікації: тестові завдання для поточного і підсумкового контролю та самостійної роботи здобувачів вищої освіти першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» / О. В. Шобаніна, С. І. Тищенко, І. І. Хилько та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021. 30 с. <p>10.2. Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аджемоглу Дарон, Робінсон Джеймс. Чому нації занепадають / пер. з англ. Олександра Дем'янчука. 2-е вид., випр. Київ : Наш формат, 2017. 440 с. 2. Мерманн Э. Коммуникация и коммуникабельность. Практические рекомендации для открытой коммуникации / науч. ред. А. А. Киселева; пер. с нем. Е. А. Высочинава, А. В. Коченгина и др. Харьков : Из-во Гуманитарный Центр, 2015. 260 с. (Серия: Коммуникация. Прикладная лингвистика).
---------------------------------------	--

	<p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>1. Електронний курс «Міжкультурні комунікації» для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» / О. В. Шебаніна, С. І. Тищенко, І.І.Хилько та ін. Миколаїв : МНАУ, 2021. URL : https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2541</p> <p>2. Панченко (Гермасій) В. Л. Особливості міжкультурних комунікацій: елементи, етапи, стратегії розвитку. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497</p>
<p>9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами</p>	<p>Набуття програмних результатів в умовах інклюзивної освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у Миколаївському національному аграрному університеті із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності усіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувачів вищої освіти (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.</p> <p>Для навчання, професійної підготовки або перепідготовки осіб з особливими освітніми потребами застосовуються різні види та форми навчання, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості. В університеті є пандус, кнопка виклику, а також особа, яка безпосередньо забезпечує інтеграцію споживачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.</p>
<p>10. Доступ до матеріалів навчання</p>	<p>Необхідне навчально-методичне забезпечення курсу розміщено в друкованому та електронному вигляді в бібліотеці МНАУ у вільному доступі, а також на офіційному сайті МНАУ.</p> <p style="text-align: center;"><i>Доступ до матеріалів навчання:</i> https://moodle.mnau.edu.ua/course/view.php?id=2541</p>

Силабус навчальної дисципліни розробила:

канд. пед. наук, доцент

Світлана ТИЩЕНКО